

Зибарева Оксана Василівна¹,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри бізнесу та управління персоналом

Підгірна Валентина Никифорівна¹,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
економічної географії та екологічного менеджменту

¹Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Zybareva Oksava¹,
Doctor of Science in Economics, Professor, Professor of the
Department of Business and HR Management,
<https://orcid.org/0000-0002-3069-6462>

Pidhirna Valentyna¹,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor, of the Department of Economic
Geography and Ecological Management,
<https://orcid.org/0000-0001-6188-803X>

¹Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ PROBLEMS AND PROSPECTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN REGIONS

Зибарева О. В., Підгірна В. Н. Проблеми та перспективи
сталого розвитку регіонів України.
Український журнал прикладної економіки та техніки.
2026. Том 11. № 1. С. 153 – 157.

Zybareva O., Pidhirna V. Problems and prospects of
sustainable development of Ukrainian regions.
Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology.
2026. Volume 11. № 1, pp. 153 – 157.

У статті досліджено проблеми та перспективи сталого розвитку регіонів України в умовах соціально-економічних трансформацій, воєнних викликів та європейської інтеграції. Розкрито сутність концепції сталого розвитку та її роль у формуванні ефективної регіональної політики. На основі аналізу макроекономічних показників України за 2020–2024 роки визначено основні тенденції соціально-економічного розвитку країни та регіональні диспропорції. Встановлено, що важливими чинниками сталого розвитку регіонів є цифровізація економіки, інноваційна діяльність, модернізація інфраструктури та застосування маркетингових інструментів територіального розвитку. Обґрунтовано напрями подолання ключових викликів та визначено перспективи розвитку регіонів у контексті інтеграції України до європейського економічного простору.

Ключові слова: сталий розвиток, регіон, регіональний розвиток, цифровізація, європейська інтеграція, маркетингові інструменти, інноваційний розвиток.

The article examines the main problems and prospects of sustainable development of the regions of Ukraine under conditions of socio-economic transformations, military challenges, and European integration processes. Sustainable regional development is considered as a complex process that involves the balanced interaction of economic, social, environmental, and institutional components aimed at improving the quality of life of the population and ensuring long-term economic stability. The study analyzes the theoretical foundations of the concept of sustainable development and its role in shaping effective regional development policy. Based on the analysis of macroeconomic indicators of Ukraine for 2020–2024, the research identifies the key trends in the country's socio-economic development, including changes in employment, investment activity, income levels, and inflationary processes. Attention is paid to the regional dimension of sustainable development, as significant disparities in the socio-economic development of territories remain one of the most important challenges for the national economy. The analysis of regional indicators demonstrates considerable differences in the level of economic activity, infrastructure development, and social welfare across different regions of Ukraine. The research highlights that the consequences of the full-scale war have intensified regional imbalances, negatively affected economic activity, and caused infrastructure destruction and large-scale population migration. These factors have significantly complicated the achievement of sustainable development goals at both national and regional levels. At the same time, the study emphasizes the growing importance of digitalization, innovation development, and infrastructure modernization as key drivers of sustainable regional growth. Special attention is paid to the role of marketing instruments of territorial development, which contribute to improving the investment attractiveness of regions, strengthening their competitive positions, and promoting regional economic potential. The article summarizes the main challenges that hinder the achievement of sustainable development goals in Ukraine and outlines possible directions for overcoming them. It is argued that ensuring sustainable development of Ukrainian regions requires the implementation of comprehensive regional policy measures aimed at stimulating economic growth, developing human capital, supporting innovation, expanding digital infrastructure, and strengthening the integration of Ukraine into the European economic space.

Keywords: sustainable development, region, regional development, digitalization, European integration, marketing tools, innovation development, Ukraine.

Вступ

Сучасний етап розвитку України характеризується глибокими соціально-економічними трансформаціями, що істотно впливають на функціонування та розвиток регіонів. У цих умовах особливого значення набуває питання забезпечення сталого розвитку регіонів, яке посилюється впливом глобалізаційних процесів, реформ децентралізації, поглибленням європейської інтеграції та воєнними викликами. Зазначені чинники зумовлюють зростання регіональних диспропорцій, зміну пріоритетів соціально-економічної політики та потребу у формуванні нових підходів до управління розвитком територій.

Сталий розвиток регіонів передбачає збалансоване поєднання економічної, соціальної та екологічної складових розвитку, що спрямоване на підвищення якості життя населення, раціональне використання природних ресурсів та формування конкурентоспроможної регіональної економіки. Водночас в Україні спостерігається значна нерівномірність розвитку територій, що проявляється у різних темпах економічного зростання, відмінностях у рівні зайнятості населення, інвестиційній активності, стані інфраструктури та доступі до соціальних послуг. Наслідки повномасштабної війни суттєво загострили ці проблеми, спричинивши руйнування інфраструктури, міграцію населення, скорочення виробничого потенціалу та зміну економічної спеціалізації окремих регіонів.

У сучасних умовах важливого значення набуває впровадження інноваційних підходів до регіонального розвитку, зокрема використання можливостей цифровізації, розвитку інноваційної економіки, застосування сучасних маркетингових інструментів територіального розвитку та активізації міжнародної співпраці. Це створює передумови для підвищення конкурентоспроможності регіонів та їх інтеграції у європейський економічний простір.

Таким чином, дослідження проблем і перспектив сталого розвитку регіонів України є важливим науковим і практичним завданням,

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© Зибарева Оксана Василівна, Підгірна Валентина Никифорівна, 2026

оскільки результати такого аналізу можуть бути використані для формування ефективної регіональної політики, відновлення економічного потенціалу територій та забезпечення їх довгострокової конкурентоспроможності.

Проблематика сталого розвитку регіонів та формування ефективної регіональної політики перебуває у центрі уваги багатьох дослідників, науковий доробок яких охоплює питання забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територій, розвитку людського капіталу, цифровізації економіки, впровадження принципів сталого розвитку у державну та регіональну політику, а також використання сучасних управлінських і маркетингових інструментів розвитку територій.

Зокрема, М. Нагара розглядає логіко-структурну схему сталого розвитку у контексті екологізації економіки, наголошуючи, що в сучасних умовах розвитку циркулярної економіки спостерігається об'єктивне посилення значення принципів сталого розвитку для забезпечення соціально-економічного прогресу та раціонального використання природного середовища [3, с. 40].

У дослідженні Ю. Боковикової актуалізується питання реалізації цілей сталого розвитку через призму реалізації стратегій повоєнного розвитку. Зокрема, підкреслюється, що такі стратегії повинні базуватися на комплексній та системній оцінці ризиків, пов'язаних із антропогенним навантаженням та наслідками воєнних дій. Реалізація такого підходу сприятиме формуванню ефективної траєкторії сталого розвитку та забезпеченню збалансованого соціально-економічного й екологічного відновлення територій [4, с. 67].

У науковій роботі А. Череп, В. Воронкової, О. Череп розкрито концептуальні підходи до цифровізації як важливого стимулу сталого розвитку та зміцнення конкурентоспроможності економіки, а також визначено механізми імплементації цифрових технологій у національні стратегії економічного зростання з урахуванням глобальних і локальних факторів впливу [10].

Ю. Бицюра, Є. Манжула, В. Ілюхіна розкривають проблеми забезпечення сталого розвитку в Україні у контексті аналізу досягнення його ключових показників [12].

У монографії «Сталий розвиток і цифрові інновації» (за ред. Б. В. Буркинського та ін.) узагальнено дослідження та практичні кейси застосування цифрових технологій у різних секторах економіки та соціальної сфери, що сприяють реалізації цілей сталого розвитку [2]. Автори доводять, що впровадження цифрових рішень у ключові сектори економіки та соціальної сфери забезпечує комплексну підтримку сталого розвитку, поєднуючи економічну ефективність, соціальну стабільність і екологічну безпеку.

О. Ковтун, М. Карпа, З. Бурик проведено комплексний аналіз сталого розвитку регіонів України в умовах воєнного стану, де авторами проаналізовано практики забезпечення сталого розвитку регіонів у період воєнного стану та окреслено ключові економічні, соціальні, технологічні та організаційні механізми, що сприяють підвищенню адаптивності місцевих економік, стабілізації соціально-економічних процесів і відновленню регіональної інфраструктури [15].

У сучасному науковому дискурсі варто відзначити наукові праці зарубіжних учених (М. Фінгер (M. Finger), М. Розенбойм (M. Rosenboim), Д. Дукгард (D. Daugaard), А. Дінг (A. Ding)), дослідження яких присвячені впровадженню ESG-політики та її впливу на поведінку основних груп стейкхолдерів [16] та оцінці ключових драйверів ESG-продуктивності, що має важливі наслідки для прийняття управлінських рішень у сфері сталого розвитку [17].

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць, низка аспектів цієї проблематики залишається недостатньо дослідженою. Так, потребують подальшого опрацювання питання формування ефективних механізмів забезпечення сталого розвитку регіонів України в умовах сучасних викликів, зокрема повоєнного відновлення економіки, посилення інноваційного потенціалу територій, впровадження цифрових технологій управління та застосування сучасних маркетингових інструментів розвитку регіонів.

Формулювання цілей статті

Метою статті є дослідження сучасного стану сталого розвитку регіонів України, визначення основних проблем їх розвитку та обґрунтування перспективних напрямів забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах цифровізації економіки та європейської інтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження

Концепція сталого розвитку формувалася поступово та має тривалу історію становлення. Її витoki пов'язані з науковими ідеями В. І. Вернадського, у яких підкреслювався тісний взаємозв'язок розвитку суспільства та природного середовища [1]. Подальший розвиток цієї концепції відбувався в межах міжнародних екологічних ініціатив і наукових досліджень другої половини ХХ століття, де більшість дослідників розглядають сталий розвиток як комплексну концепцію, яка передбачає гармонійне поєднання економічних, соціальних та екологічних складових суспільного розвитку з урахуванням інтересів майбутніх поколінь. В основі цієї концепції лежить баланс між людиною, господарською діяльністю та природним середовищем, що передбачає раціональне використання природних ресурсів і забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Ключові напрями її реалізації закріплено на глобальному рівні [5] та імplementовано на національному рівні [6].

Практична реалізація принципів сталого розвитку значною мірою відбувається на регіональному рівні, оскільки саме регіони формують економічний потенціал держави, визначають рівень соціального розвитку населення та стан природного середовища. У зв'язку з цим важливим є аналіз сучасного стану сталого розвитку регіонів України, а також визначення основних проблем їх розвитку і перспектив забезпечення збалансованого соціально-економічного зростання (табл. 1).

Аналіз динаміки соціально-економічних показників свідчить про суттєві трансформації економічного розвитку України протягом досліджуваного періоду. У 2020–2021 роках економіка країни демонструвала поступове відновлення після спаду, спричиненого пандемією COVID-19. У 2022 році внаслідок повномасштабної воєнної агресії російської федерації відбулося скорочення інвестиційної активності та зниження рівня зайнятості населення. Водночас у 2023–2024 роках спостерігалось поступове відновлення економічної динаміки, що проявлялось у зростанні середньої заробітної плати,

Таблиця 1 Динаміка основних соціально-економічних показників розвитку України у контексті сталого розвитку (2020–2024 рр.)

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
ВВП на душу населення, грн	101000	131000	151000	179000	210000
Середня місячна заробітна плата, грн	11591	14014	14847	17442	21473
Рівень зайнятості населення, %	56.2	57.1	54.9	55.6	56.0
Капітальні інвестиції, млрд грн	419	528	409	480	620
Індекс споживчих цін, %	105.0	110.0	126.6	112.9	105.1

Джерело: побудовано авторами за даними [7; 8].

збільшенні обсягів інвестицій та частковій стабілізації ринку праці. Проте інфляційні процеси, міграція населення та наслідки воєнних дій продовжують впливати на соціально-економічний розвиток країни.

Для більш детальної оцінки сучасного стану сталого розвитку регіонів доцільно проаналізувати динаміку ключових соціально-економічних показників у розрізі окремих областей (табл. 2). Для проведення порівняльного аналізу було обрано місто Київ, Дніпропетровську, Львівську, Одеську та Чернівецьку області, які представляють різні типи соціально-економічного розвитку регіонів України. Використання цього підходу дозволило охопити регіони з різною галузевою структурою економіки, інвестиційним потенціалом, рівнем урбанізації та географічним положенням, що забезпечує більш об'єктивну оцінку регіональних особливостей сталого розвитку.

Дані аналізу свідчать про значну регіональну диференціацію соціально-економічного розвитку в Україні. Найвищі показники валового регіонального продукту на душу населення стабільно демонструє місто Київ: у 2020 році цей показник становив 345 тис. грн, а у 2024 році зріс до 431 тис. грн. Високими залишаються також показники середньої заробітної плати (від 15 600 грн у 2020 р. до 20 600 грн у 2024 р.) та рівня зайнятості населення, що перевищує 63%, що пояснюється концентрацією фінансових

ресурсів, управлінських функцій, інвестицій та високотехнологічних секторів економіки.

Дніпропетровська область зберігає позиції одного з ключових промислових центрів країни. Валовий регіональний продукт на душу населення зріс із 142 тис. грн у 2020 році до 186 тис. грн у 2024 році, що демонструє високий рівень економічної активності регіону та значну роль промислового виробництва у формуванні його економічного потенціалу.

Львівська область характеризується поступовим зростанням економічних показників: ВРП на душу населення збільшився з 92 тис. грн у 2020 році до 118 тис. грн у 2024 році, а середня заробітна плата – з 10 900 до 13 400 грн. Такі тенденції здебільшого пов'язані з розвитком підприємництва, ІТ-сектору та трансграничного співробітництва.

Натомість Одеська та Чернівецька області демонструють нижчі економічні показники. Так, у 2024 році ВРП на душу населення становив відповідно 108 тис. грн в Одеській області та 80,4 тис. грн у Чернівецькій області, що є значно меншим порівняно з економічно більш розвиненими регіонами. Водночас ці регіони мають значний потенціал розвитку у сфері туризму, логістики, малого бізнесу та трансграничного співробітництва.

Отже, аналіз регіональних показників підтверджує наявність суттєвих диспропорцій у розвитку територій України, що проявляється у відмінностях рівня економічної активності, інвестиційної привабливості, зайнятості населення та розвитку інфраструктури. Така диференціація зумовлює необхідність формування ефективної регіональної політики, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності регіонів, розвиток цифрової економіки та активізацію процесів європейської інтеграції.

Одним із важливих чинників підвищення економічної стійкості регіонів виступає цифровізація економіки. Використання цифрових технологій сприяє підвищенню ефективності управління, розвитку електронних сервісів, оптимізації бізнес-процесів та створенню нових можливостей для підприємництва. У кризових умовах цифровий сектор демонструє значну фінансову стійкість. Так, у 2022 році обсяг експорту ІТ-послуг України становив 7,4 млрд дол. США, що відповідало близько 4,5% ВВП. У 2023 році цей показник скоротився приблизно на 8%, проте частка ІТ-послуг у структурі експорту послуг залишалася найвищою – близько 41% [10].

Згідно зі звітом Digital Tiger 2024, ІТ-сектор забезпечив 11,5% загального експорту та 37,4% експорту послуг, що свідчить про його вагомий роль у формуванні економічної стійкості держави. Важливими елементами цифрової трансформації стали розвиток електронного урядування, впровадження цифрових сервісів «Дія», а також правового режиму Diia.City, який створив сприятливі умови для розвитку технологічних компаній, стартапів та інноваційного підприємництва [10].

Поряд із цифровою трансформацією важливу роль у забезпеченні сталого розвитку регіонів відіграють маркетингові інструменти територіального розвитку, спрямовані на формування позитивного іміджу регіонів та підвищення їх інвестиційної привабливості. До таких інструментів належать брендинг територій, інвестиційний маркетинг, цифрове просування регіонів через онлайн-платформи та інформаційні портали, а також розвиток туристичних і креативних індустрій. Їх застосування сприяє залученню інвестицій, підтримці підприємництва, розвитку місцевих ринків праці та активізації економічної діяльності територій [11].

Таким чином, поєднання інструментів цифрової трансформації та територіального маркетингу формує важливі передумови для підвищення конкурентоспроможності регіонів і забезпечення їх сталого розвитку. Водночас соціально-економічний розвиток територій України залишається нерівномірним, що потребує реалізації комплексних управлінських рішень, спрямованих на зменшення регіональних диспропорцій, активізацію інвестиційної діяльності та підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіонів.

Проведений аналіз соціально-економічних тенденцій та регіональних особливостей розвитку дозволяє виокремити ключові проблеми, що стримують забезпечення сталого розвитку регіонів. Попри поступове відновлення економічної активності та розвиток цифрового середовища, економіка України і надалі стикається з низкою структурних викликів, зумовлених наслідками воєнних дій, макроекономічною нестабільністю, нерівномірністю розвитку територій та обмеженими інвестиційними ресурсами [3; 12].

Таблиця 2. Динаміка основних показників сталого розвитку окремих регіонів України 2020-2024 рр.

Регіон	Показник	2020	2021	2022	2023	2024
м. Київ	ВРП на душу населення, грн	345000	389000	395000	415000	431000
	Середня заробітна плата, грн	15600	18200	19100	20100	20600
	Рівень зайнятості, %	62.1	63.0	61.4	62.5	63.3
Дніпропетровська обл.	ВРП на душу населення, грн	142000	163000	171000	178000	186000
	Середня заробітна плата, грн	11600	13600	13800	14100	14000
	Рівень зайнятості, %	57.5	59.1	57.0	58.0	58.8
Львівська обл.	ВРП на душу населення, грн	92000	104000	110000	114000	118000
	Середня заробітна плата, грн	10900	12800	13100	13400	13400
	Рівень зайнятості, %	56.0	57.3	56.2	57.5	58.7
Одеська обл.	ВРП на душу населення, грн	86000	97000	101000	104000	108000
	Середня заробітна плата, грн	10600	12400	12900	13100	13200
	Рівень зайнятості, %	55.1	56.5	55.0	56.1	57.4
Чернівецька обл.	ВРП на душу населення, грн	64000	72000	76000	78000	80400
	Середня заробітна плата, грн	9200	10800	11100	11300	11400
	Рівень зайнятості, %	54.0	55.1	54.3	55.0	56.2

Джерело: побудовано авторами за даними [9].

Досягнення Цілей сталого розвитку потребує комплексного підходу, що передбачає стабілізацію економічної ситуації, підвищення соціальних стандартів, розвиток інноваційної діяльності, модернізацію інфраструктури, цифрову трансформацію та посилення екологічної політики. У зв'язку з цим доцільно узагальнити основні виклики сталого розвитку регіонів України та можливі напрями їх подолання, що представлено у таблиці 3.

Таблиця 3. Ключові виклики та напрями забезпечення сталого розвитку регіонів України

Сфера розвитку	Основні проблеми регіонального розвитку	Пріоритетні напрями вирішення
Економічний розвиток	Нерівномірність економічної активності регіонів, зниження інвестиційної активності в окремих територіях	Стимулювання регіональних інвестицій, підтримка підприємництва, розвиток кластерних ініціатив
Ринок праці	Міграція населення, молодіжне безробіття, дефіцит кваліфікованих кадрів	Розвиток регіональних ринків праці, підтримка малого бізнесу, створення нових робочих місць
Соціальна сфера	Нерівномірний доступ до освіти, медицини та соціальних послуг	Розвиток соціальної інфраструктури та підвищення якості публічних послуг
Інноваційний розвиток	Низький рівень фінансування науки та інноваційної діяльності у регіонах	Підтримка інноваційних проєктів, розвиток стартап-екосистем та технологічних кластерів
Екологічна безпека	Забруднення довкілля, неефективне управління відходами	Впровадження екологічних технологій та розвиток системи переробки відходів
Інфраструктура	Недостатній розвиток транспортної та логістичної інфраструктури	Модернізація транспортних мереж, розвиток міжнародних транспортних коридорів
Цифровізація	Нерівномірний доступ до цифрової інфраструктури між регіонами	Розвиток цифрових сервісів, розширення доступу до швидкісного інтернету

Джерело: побудовано авторами за даними [12–14].

Проведений аналіз свідчить, що ключові проблеми забезпечення сталого розвитку України пов'язані з економічною нестабільністю, нерівномірністю соціально-економічного розвитку регіонів, високим рівнем молодіжного безробіття, недостатнім фінансуванням наукових досліджень та обмеженим доступом до соціальних послуг у сільських територіях. Водночас важливими викликами залишаються екологічні проблеми, недостатній рівень розвитку транспортної інфраструктури та нерівномірність цифрової трансформації.

Подолання цих викликів потребує реалізації комплексної державної політики, спрямованої на стимулювання економічного зростання, розвиток людського капіталу, підтримку інноваційної діяльності, цифровізацію економіки та екологічну модернізацію виробництва. Важливу роль у цьому процесі відіграє формування ефективної регіональної політики, яка сприятиме підвищенню конкурентоспроможності регіонів та їх інтеграції у європейський економічний простір.

Висновки та перспективи подальших розвідок

У результаті проведеного дослідження встановлено, що сталий розвиток регіонів України є комплексним процесом, який передбачає узгоджений розвиток економічної, соціальної, екологічної та управлінської складових. Реалізація принципів сталого розвитку в сучасних умовах набуває особливої актуальності під впливом воєнних викликів, цифрової трансформації економіки та процесів європейської інтеграції.

Аналіз макроекономічних показників України за 2020–2024 роки показав суттєві трансформації соціально-економічного розвитку країни: після поступового відновлення економічної активності у 2020–2021 роках у 2022 році відбулося погіршення економічної динаміки, тоді як у 2023–2024 роках спостерігаються ознаки стабілізації та відновлення економічної активності.

Дослідження регіональних показників підтвердило наявність значної диференціації соціально-економічного розвитку територій. Найвищі економічні показники характерні для регіонів із концентрацією інвестиційних ресурсів, інноваційної діяльності та розвиненої інфраструктури, тоді як окремі області характеризуються нижчим рівнем економічної активності.

Важливими чинниками забезпечення сталого розвитку регіонів виступають цифровізація економіки, розвиток інноваційної діяльності та застосування маркетингових інструментів територіального розвитку, що сприяють підвищенню інвестиційної привабливості регіонів та активізації економічної діяльності.

Отже, забезпечення сталого розвитку регіонів України потребує реалізації ефективної державної регіональної політики, спрямованої на стимулювання економічного зростання, розвиток людського капіталу, підтримку інновацій, цифрову трансформацію економіки та посилення інтеграції України у європейський економічний простір.

Література

- Jasečková G., Konvit M., Vartiak L. Vernadsky's concept of the noosphere and its reflection in ethical and moral values of society. *History of Science and Technology*. 2022. Vol. 12, No. 2. P. 231–248. DOI: <https://doi.org/10.32703/2415-7422-2022-12-2-231-248>.
- Сталий розвиток і цифрові інновації: колективна монографія / За заг. ред. академіка НАН України Буркинського Б. В., Назаренка О. А., Лайка О. І., Хаджирадевої С. К.; Одеса: ДУ ІРЕЕД НАНУ, 2024. – 543 с. DOI: <https://doi.org/10.31520/978-617-14-0253-9>.
- Нагара М. Б. Сталий розвиток: трансформація парадигми в умовах екологізації економіки. *Інноваційна економіка*. 2021. № 5–6. С. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.5-6.5>.
- Боковикова Ю. В. Питання реалізації цілей сталого розвитку в умовах сучасності. *Державне будівництво*. 2023. № 1 (33). С. 61–71. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-06>.
- Цілі сталого розвитку. Програма розвитку ООН в Україні. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>.
- Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
- Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <https://stat.gov.ua/uk>.
- Мінфін. Середня заробітна плата в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/>.
- Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mindev.gov.ua/>.
- Череп А., Воронкова В., Череп О. Цифровізація економіки як нова парадигма сталого розвитку і конкурентоспроможності. *Економіка та суспільство*, 2025. №78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-75>.
- Данілова О., Підгірна В., Олійник В. Сучасні тренди маркетингових досліджень екотуристичного ринку. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Економіка*. 2024. Вип. 2. С. 107–112. DOI: <https://doi.org/10.32782/ecovis/2024-2-18>.
- Бицюра Ю., Манжула Є., Ілюхіна В. Проблеми забезпечення сталого розвитку в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №1(52). С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-7>.

13. Зибарева О. В., Підгірна В. Н., Пушак Я. Я. Сталий розвиток туризму: управління проектами у практичному вимірі. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 80. С. 134–140. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure80-23>.
14. Амеліна Н., Редько Н., Жижома М. Розвиток людського капіталу як чинник економічного зростання регіонів України в умовах децентралізації. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4 (55). С. 84–90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-12>.
15. Ковтун О.А., Карпа М.І., Бурик З.М. Сталий розвиток регіону в умовах воєнного стану. *Держава та регіони*. 2025. №3. С. 77-85. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2025.3.11>.
16. Finger M., Rosenboim M. Going ESG: The Economic Value of Adopting an ESG Policy. *Sustainability*. 2022. No. 14. P. 13917. DOI: <https://doi.org/10.3390/su142113917>.
17. Daugaard D., Ding A. Global Drivers for ESG Performance: The Body of Knowledge. *Sustainability*. 2022. № 14(4). P. 2322. DOI: <https://doi.org/10.3390/su14042322>.

References

1. Jasečková, G., Konvit, M., & Vartiak, L. (2022). Vernadsky's concept of the noosphere and its reflection in ethical and moral values of society. *History of Science and Technology*, 12(2), 231–248. <https://doi.org/10.32703/2415-7422-2022-12-2-231-248>.
2. Burkynskiy, B. V., Nazarenko, O. A., Laiko, O. I., & Khadzhyradieva, S. K. (Eds.). (2024). *Stalyi rozvytok i tsyfrovi innovatsii: kolektyvna monohrafiia* [Sustainable development and digital innovations: collective monograph]. DU IREED NANU. <https://doi.org/10.31520/978-617-14-0253-9>.
3. Nahara, M. B. (2021). Stalyi rozvytok: transformatsiia paradyhmy v umovakh ekolohizatsii ekonomiky [Sustainable development: paradigm transformation in the conditions of economy greening]. *Innovatsiina Ekonomika*, (5–6), 36–42. <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.5-6.5>.
4. Bokovykova, Yu. V. (2023). Pytannia realizatsii tsilei staloho rozvytku v umovakh suchasnosti [Issues of implementing sustainable development goals in modern conditions]. *Derzhavne Budivnytstvo*, 1(33), 61–71. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-06>.
5. *Tsili staloho rozvytku* [Sustainable development goals]. (n.d.). Prohrama rozvytku OON v Ukraini. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>.
6. *Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 30 veresnia 2019 r. № 722/2019* [On the sustainable development goals of Ukraine for the period until 2030: Decree of the President of Ukraine dated September 30, 2019 No. 722/2019]. (2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
7. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: ofitsiinyi sait* [State Statistics Service of Ukraine: official website]. (n.d.). URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Minfin. (n.d.). *Serednia zarobitna plata v Ukraini* [Average wage in Ukraine]. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/>.
9. *Ministerstvo rozvytku hromad, terytorii ta infrastruktury Ukrainy* [Ministry of Development of Communities, Territories and Infrastructure of Ukraine]. (n.d.). URL: <https://mindev.gov.ua/>.
10. Cherep, A., Voronkova, V., & Cherep, O. (2025). Tsyfrovizatsiia ekonomiky yak nova paradyhma staloho rozvytku i konkurentospromozhnosti [Digitalization of the economy as a new paradigm of sustainable development and competitiveness]. *Ekonomika ta Suspilstvo*, (78). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-75>.
11. Danilova, O., Pidhirna, V., & Oliinyk, V. (2024). Suchasni trendy marketynhovoykh doslidzhen ekoturystychnoho rynku [Modern trends in marketing research of the ecotourism market]. *Naukovyi Visnyk Chernivetskooho Natsionalnoho Universytetu Imeni Yuriia Fedkovycha. Serii: Ekonomika*, (2), 107–112. <https://doi.org/10.32782/ecovis/2024-2-18>.
12. Bytsiura, Yu., Manzhula, Ye., & Iliukhina, V. (2025). Problemy zabezpechennia staloho rozvytku v Ukraini [Problems of ensuring sustainable development in Ukraine]. *Stalyi Rozvytok Ekonomiky*, 1(52), 49–55. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-7>.
13. Zybareva, O. V., Pidhirna, V. N., & Pushak, Ya. Ya. (2024). Stalyi rozvytok turizmu: upravlinnia proiektamy u praktychnomu vymiri [Sustainable tourism development: project management in a practical dimension]. *Infrastruktura Rynku*, (80), 134–140. <https://doi.org/10.32782/infrastructure80-23>.
14. Amelina, N., Redko, N., & Zhyzhoma, M. (2025). Rozvytok liudskoho kapitalu yak chynnyk ekonomichnoho zrostannia rehioniv Ukrainy v umovakh detsentralizatsii [Human capital development as a factor of economic growth of Ukrainian regions in the conditions of decentralization]. *Stalyi Rozvytok Ekonomiky*, 4(55), 84–90. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-12>.
15. Kovtun, O. A., Karpa, M. I., & Buryk, Z. M. (2025). Stalyi rozvytok rehionu v umovakh voiennoho stanu [Sustainable development of the region under martial law]. *Derzhava ta Rehiony*, (3), 77–85. <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2025.3.11>.
16. Finger, M., & Rosenboim, M. (2022). Going ESG: The economic value of adopting an ESG policy. *Sustainability*, (14), Article 13917. <https://doi.org/10.3390/su142113917>.
17. Daugaard, D., & Ding, A. (2022). Global drivers for ESG performance: The body of knowledge. *Sustainability*, 14(4), Article 2322. <https://doi.org/10.3390/su14042322>.

Стаття надійшла до редакції / Received 08.02.2026
Опубліковано / Published 25.02.2026

Прийнята до друку / Accepted 17.02.2026